

**FIL-QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

L-ONOR. IMHALLEF ANTHONY VELLA

Seduta ta' nhar it-Tlieta 27 ta' Ottubru 2020;

Rik Gur : 278/2019 AGV

AB

Vs

CB

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ta' AB datat 24 ta' Gunju 2020, fejn espona bir-rispett;

1. Il-kontendenti huma mizzewwgin u minn daz-zwieg twieldu zewgt tfal, DB u EB;
2. Bejn il-kontendenti, bis-sahha tad-disposizzjoni tal-artikolu 1316(2) tal-Kap. 16 tal-Ligjet ta' Malta, tapplika l-komunjoni tal-akkwisti.
3. L-esponenti qed iressaq dar-rikors sabiex juzufruixxi ruhu mid-disposta tal-artikolu 55(1) tal-Kap. 16 tal-ligijiet ta' Malta biex b' hekk dina l-Onorab bli Qorti, tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti li tezisti bejn il-mizzewwgin;

4. Tali ordni, moghti hawn kif mitlub qabel is-sentenza tal-firda, ma huwa ser jikreja pregudizzju mhux propozjonat lill-ebda kontendenti;
5. L-iskop tal-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet illum spicca ghal kollox, hija x-xewqa tal-istanti li dan l-istat ta' fatt jigi sancit legalment permezz ta' sentenza ta' dina l-Onorabbi Qorti;
6. L-esponent qed jagħmilha cara li r-rikors odjern ma huwiex intiz sabiex dina l-Onorabbi Qorti tordna li beni formanti parti mil-komunjoni jinqasmmu qabel is-sentenza, finali tagħha fil-proċedimenti principali izda ghall-waqfien tagħha.

Għaldaqstant l-esponenti umilment jitlob lil dina Onorabbi Qorti, jogħgħobha ai termini tal-artikolu 55 tal-Kap. 16, tal-ligijiet ta' Malta;

1. Tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn l-konjugi Pulis.
2. Tiddikjara l-komunjoni tal-akkwisti ezistent bejn il-konjugi Pulis spiccat mil-jum li l-eventwali sentenza ta' din l-Onorabbi Qorti in materia tkun finali u konklussiva.
3. Tordna li l-beni li jibqghu formanti l-komunjoni tal-akkwisti jinqassmu mas-sentenza finali ta' din l-Onorabbi Qorti, fir-rikors guramentat 278/2019 AGV fl-ismijiet premessi.
4. Tordna n-notifika tal-eventwali sentenza tagħha lid-Direttur tar-Registru Pubbliku.

Il-Qorti rat ta' CB datata 9 ta' Lulju 2020 fejn esponiet bir-rispett;

L-EWWEL U T-TIENI TALBA.

Illi l-esponenti ma għandix oggezzjona li dina l-Onorabbi Qorti tordna l-waqfien tal-kunjunji tal-akkwisti, b' dan pero' li r-rikorrenti għandu jigi ordnat li;

- i. Bl-ebda mod ma għandu jiddisponi mil-assi formanti parti mil-kunjunji tal-akkwsiti, liema assi jinsabu ilkoll fil-pusess tar-rikorrenti;
- ii. L-propjeta' parafernali tal-esponenti, li tinsab fil-pusseß tar-rikorrenti, tibqa' impregudikat u r-rikorrenti għandu jigi ordnat li bl-ebda mod ma għandu jiddisponsi mil-istess.

IT-TIELET TALBA;

Illi l-esponenti tagħmel referenza ghall-atti tal-kawza fl-ismijiet inversi (rikors guramentat nru: 261/2019), liema kawza tinsab pendent quddiem dina l-Onorabbi Qorti u qed timxi flimkien mal-kawza fl-ismijiet premessi.

Illi in vista tal-fatt li l-kawza pprezentata mil-esponent giet pprezentata qabel il-kawza odjerna, il-beni baqghu formanti l-kunjunji tal-akkwisti għandhom jinqassmu mas-sentenza finali ta' din l-Onorabbi Qorti fir-rikors guramentat numru : 261/2019 AGV, fl-ismijiet : **CB vs AB** u mhux fis-sentenza finali tal-kawza odjerna.

IR-RABA' TALBA ;

Illi l-esponenti ma għandhix oggezzjoni għar-raba' talba.

Tant l-esponenti għandha l-unur tissomoetti għas-savju u superjuri gudizzju ta' dina l-Onorabbli Qorti.

Rat id-dokumenti esebiti.

Semghet il-provi u s-sottomissionijiet tal-partijiet

IKKUNSIDRAT

In temal legali jingħad li l-Artikolu 55 tal-Kap.16 li fuqha hija bazata t-talba attrici, jaġhti fakolta` lil parti jew ohra li “f’kull zmien” matul is-smighi tal-kawza ta’ firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta’ residwu taht amministrazzjoni separata li tkun tezisti bejn il-konjugi.

Imbagħad fis-sub-inciz 4 l-istess artikolu jghid:

“Qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni kif provdut f’dan l-artikolu, il-qorti għandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tbat pregudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-firda.”

Minn dan jirrizulta li t-talba ghall-waqfien m’għandhiex tingħata jekk parti tkun ser issolfi **“pregudizzju mhux proporzjonat”**. Inoltre, l-oneru tal-prova ta’ dan

ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skond il-*principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat*.¹

Din il-Qorti tosserva li dina d-disposizzjoni tal-ligi m'ghandhiex tagħti interpretazzjoni wiesha tal-frazi “*pregudizzju mhux proporzjonat*.” Dak li ried il-legislatur, u allura dak li jghid dan is-sub inciz, huwa li mhux kull pregudizzju għandu jservi ta’ ostakolu sabiex tintlaqa’ t-talba skont l-Artikolu 55, izda jehtieg li l-pregudizzju jkun tali li jikkwalifika bhala sproporzjonat. *Quod lex voluit lex dixit*, u għalhekk mhux legalment konsentit li l-ligi tigi interpretata jew applikata b’mod li tmur kontra t-termini espressi tagħha.

Għaladbarba l-intimata mhux qed topponi għat-talba tax-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti, dan ifisser li hi tal-fehma li l-istess xoljiment mhux ser jikkagħunalha ebda *pregudizzju spropozjonat*. anzi tinstab aktar kuntenta jekk dan is-sehh ghax jingħataw il-liberta’ rispettiva li jkomplu hajjithom mingħajr ma jagixxu bi pregudizzju ghall-komunjoni. Lanqas ma ngabu xi provi fuq il-konsistenza tal-komunjoni u x’sproporzjonar seta’ jezisti, biex għalhekk tghin lil dina l-Qorti tevaluwa u tiddetermina jekk seta’ kienx hemm lok għal “*pregudizzju mhux proporzjonat*.”

Fin-nuqqas ta’ kwalsiasi provi li jistgħu jwasslu ghall-inapplikabbilita’ tal-Artikolu 55 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta’ Malta, kif ukoll minhabba li l-istess intimata, fil-kawza ta’ separazzjoni qablet li għandha tigi x-xolta l-komunjoni tal-akkwisti, dina l-Qorti għandha tilqa’ t-talbiet tar-rikorrent.

---

¹ Rik.Gur. 257/11, Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi deciza mill-Qorti tal-Appell nhar it-28 ta’ Marzu, 2014.

L-uniċi rizervi li għandha l-konvenuta f'din il-kawza huma li l-proprjeta' li tifforma l-komunjoni ma tigix trasferita lil terzi fil-mori tal-proceduri, u li l-eventwali xoljiment tal-komunjoni tingħata fil-kawza fl-ismijiet inversi, fejn il-konvenuta hija attrici. Fl-ewwel lok, il-waqfien tal-komunjoni jipprovd biss għal stat ta' fatt li minn certu data 'l quddiem, il-partijiet jkunu jistgħu jakkwistaw proprjeta' f'isimhom mingħajr ma din tifforma parti mill-komunjoni, u mingħajr il-htiega tal-firma jew kunsens tal-parti l-ohra. Madankollu, il-proprjeta' li sa dik id-data tkun iffurmat parti mill-komunjoni tibqa' hekk tifforma parti minnha, u ma tistax tigi trasferita lil terzi sa ma tingħata s-sentenza finali u l-komunjoni tigi xjolta. Għalhekk anke bis-semplici waqfien tal-komunjoni, ma jistax jsir trasferiment tal-propjeta' li hi già' fil-komunjoni.

Fit-tieni lok, il-Qorti tfakkar lill-partijiet li z-zewg kawzi huma miexjin kontestwalment flimkien, u provvediment f'wahda essenzjalment jorbot fl-ohra, peress illi si tratta tal-istess persuni fizici. Għalhekk, m'hemmx il-htiega li sentenza tingħata f'kawza u mhux f'ohra, jew li provvediment jingħata f'wahda u mhux ohra, ghax l-istess sentenza jew provvediment ser jorbot lill-partijiet bl-istess mod fiz-zewg kawzi. Għalhekk ir-rizervi sollevati mill-konvenuta fir-risposta tagħha m'ghandhomx ikunu ta' xkiel.

DECIDE

Għal dawn il-motivi din il-Qorti taqta' u tiddeciedi dan ir-rikors billi:-

1. Tilqa' l-ewwel talba tar-riktorrent u tordna minnufih l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti u dana ai termini tal-Artikolu 55 tal-Ligijiet ta' Malta;

2. Tilqa' t-tieni talba, b'dana illi z-zewg kawzi huma miexjin kontestwalment, u ghalhekk l-istess ordni tkun applikabbi fit-tnejn;
3. Tilqa' t-tielet talba, b'dana illi z-zewg kawzi huma miexjin kontestwalment, u ghalhekk l-istess ordni tkun applikabbi fit-tnejn;
1. Tilqa' r-raba' talba tar-rikorrent, b'dan li fi zmien ghaxart ijiem l-istess Direttur tar-Registru Pubbliku għandu jirregistra l-istess ordni moghtija f'dina s-sentenza.

L-ispejjez jibqghu rizervati ghall-gudizzju finali.

Imhallef

Onor. Anthony G Vella

Cettina Gauci- Dep Reg